

**Кіровоградська обласна бібліотека для дітей
ім. Т. Г. Шевченка**

Науково-методичний відділ

*Серія
«Війна крізь призму
сучасної літератури»*

Історія України для маленьких читачів

Огляд книжки-білінгви

Майкла Семпсона, Олени Харченко

та Поліни Дорошенко

**м. Кропивницький
2024**

**Кіровоградська обласна бібліотека для дітей
ім. Т. Г. Шевченка**

Науково-методичний відділ

***Серія
«Війна крізь призму
сучасної літератури»***

Історія України для маленьких читачів

Огляд книжки-білінгви

Майкла Семпсона, Олени Харченко

та Поліни Дорошенко

м. Кропивницький, 2024

821.161.209

I – 90

Історія України для маленьких читачів: огляд книжки-білінгви Майкла Семпсона, Олени Харченко та Поліни Дорошенко / Кіровоградська обл. б-ка для дітей ім. Т. Г. Шевченка; обробка, уклад. матеріалів, комп'ют. верстка Л. Босюк; редакція Н. Расторгуєва; відповідальна за випуск Т. Манжула. – Кропивницький, 2024. – 10 с., фото. – (Серія «Війна крізь призму сучасної літератури»).

У виданні розповідається про створення книги, важливість її тематики та про творчій шлях її авторів. Також додаються фотоілюстрації з книжки та світлини авторів.

Матеріал буде корисним при проведенні різноманітних бібліотечних заходів.

Видавець:

**Кіровоградська обласна бібліотека для дітей
ім. Т. Г. Шевченка,
вул. Шевченка, 5
м. Кропивницький, 25006**

<http://librarychl.kr.ua>

E-mail: 02219398@mail.gov.ua

«Розповідь про Україну. Гімн слави та свободи».
«The Story of Ukraine. An Anthem of Glory and Freedom».
Таку назву має книжка-білінгва, тобто двомовна. Її автори – Майкл Семпсон, Олена Харченко, Поліна Дорошенко.
 Книжка створена американським видавництвом Brown Books Publishing Group. Видавництво Старого Лева придбало права на видання. І в Україні книжка вийшла у 2022 році, швидше, ніж у США.

Це видання має тверду обкладинку, 36 сторінок, з вагою понад чотириста грамів.

Читання цієї книжки – чудовий спосіб ознайомити маленьких читачів з історією України та поглибити їхнє знайомство з двома мовами – українською та англійською.

З книжки маленькі читачі дізнаються, де бере витоки українська культура?

Які видатні особистості прославили Україну на весь світ? Чому українці пишаються своєю країною і як виборювали її незалежність?

Як і досі хоробрим українським воїнам доводиться боронити свою Батьківщину від зазіхань ворогів та про найвизначніші події в історії країни.

А також йдеться про історію гімну держави України.

Про створювачів книжки.

Олена Харченко – авторка близько 20-ти книг для дітей, в т. ч., й хрестоматій, навчальних посібників для школи і вихователів. Народилася в м. Харків. За освітою – філолог. Більше 25-ти років працювала на посаді старшого викладача Бердянського державного педагогічного університету на кафедрі мовознавства та слов'янської філології.

Багато часу приділяє своїм захопленням – лялькам-мотанкам, витинанкам, вишивкам, петриківському розпису та веденню гуртків, студій, майстер-класів.

В одному з інтерв'ю пані Олена розповіла, що у її родині завжди панував культ рукоділля та декоративно-ужиткового мистецтва – і бабуся, і мама займались рукоділлям. Бабуся Марія була знаною у Харкові білошвачкою, і під час війн та голодоморів приладдя для рукоділля, якого було багато у домі, рятувало сім'ю від голоду – ходила до найближчих сіл і обмінювала свої «скарби» на продукти харчування. Тому твори народного мистецтва завжди викликали у пані Олені потужні й радісні емоції та почуття. Вона вважає, що для збереження народного мистецтва, потрібно робити все, аби воно жило і розвивалось в нових сучасних умовах.

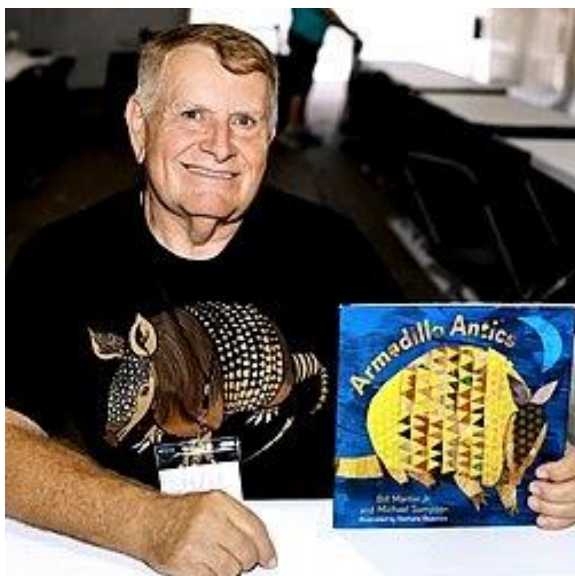
У 2015 році, думки, весь накопичений досвід О. Харченко, її знання, погляди та любов до петриківського розпису, яким вона захопилась втілились в книзі «Мистецтво петриківського розпису».

Це – навчально-методичний посібник помічником і співавтором якої, стала її донька Наталя. Дівчина почала створювати композиції засобами петриківського розпису на теми українського фольклору. Пані Олена підтримала доньку, розвиваючи такий напрямок, як народна картина. У результаті Наталя, у віці 13 років, стала

лауреатом декількох престижних конкурсів. Це й сформувало прагнення дочки отримати художню освіту: вона закінчила факультет дизайну та індустрії моди у Київському національному університеті культури і мистецтв. Праця над книжкою йшла паралельно з її навчанням в університеті. Ось так, у родині, від покоління до покоління, передається українське мистецтво. А ще пані Олена радить активно спілкуватися з майстрами та поціновувачами петриківки на фейсбук сторінці (facebook.com/petrykivkaraint), задля збереження і розвитку народного мистецтва в нових сучасних умовах. Тут дійсно можна побачити абсолютно незвичайні речі для розпису, наприклад, автівка чи військовий гелікоптер, що виконує завдання під час військових навчань у червні 20223 року півночі країни.

Майкл Семпсон (Michael Sampson) ще з четвертого класу мріяв стати письменником. Коли досяг 5 класу, то прочитав усі книжки в бібліотеці. У 6-12 класах жив футболом і книгами. Перебуваючи у середній школі, влітку працював лісорубом, зміцнюючи своє тіло, кухарем у кафе. Був капітаном футбольної команди, що через 30 років надихнуло його до написання першої дитячої книжки «Футбол,

який переміг» (1992 рік). Після закінчення школи здобув ступінь з політології з підтвердженням викладання. Став учителем у державних школах. Згодом, отримав ступінь магістра наук з читання. У 1986 році опублікував свою першу професійну книгу «The Pursuit of Literacy». 25 років викладав в університетах, обирався деканом Педагогічної школи, Педагогічного коледжу в різних штатах США. Влітку 2014 року переїхав до Нью-Йорка, щоб стати деканом Педагогічної школи Університету Сент-Джона. У 2021-2022 роках викладав в одному з університетів Європи як стипендіат Фулбрайта.

Як письменник, написав близько 40 книг, половину з яких разом зі своїм найкращим другом і наставником дитячим письменником і педагогом Біллом Мартіном-молодшим. Серед них бестселер New York Times «Ведмедик Панда, Ведмедик Панда, що ти бачиш?». Також пану Семпсону пощастило викладати у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара та Університеті імені Альфреда Нобеля. Через російське вторгнення в лютому 2022 року він був евакуйований з України до Варшави, де продовжував підтримувати Україну своїми творами. Зараз, М.Семпсон мешкає у Нью-Йорку. Часто зустрічається з читачами у бібліотеках, буває у школах, на фестивалях книжок, презентує свої твори у різних регіонах своєї країни.

До написання книжки про Україну, його спонукало прагнення українців до миру. У цьому він переконався перебуваючи у Польщі, де бачив протести українців проти війни.

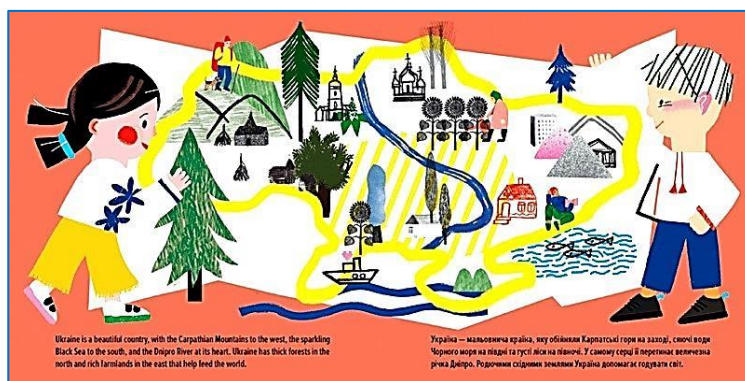
За словами письменника, його вразили багато українських прапорів, закликів, гасел щодо припинення війни, особливо гімн України, який постійно співали під час демонстрацій. У 2022 році М. Семпсон приїздив до України. Побував у містах – Дніпро, Київ, відвідав Національну бібліотеку для дітей України, де записав ролик про себе та свою творчість. Анонсував новинки. Наприклад, яскраве, віршоване видання «Armadillo Antics» («Витівки Армаділло») про тварин-броненосців, які живуть у різних куточках США, Мексиці, Південній Америці, яке можна віднести до науково-популярного літератури, так як тут наводяться факти про життя броненосців. Цю книжку М. Семпсон переслав до України, й сподівається, що дітвору знайде її у бібліотеках.

У своєму відео письменник закликав дітей читати книжки, бо «вони перенесуть вас до веселішого місця», адже війна – це важко і книжка може у цьому допомогти: «Хлопці і дівчата, я кажу вам – читайте для України!». Також наголосив, що «The Story of Ukraine. An Anthem of Glory and Freedom» – подарунок українським дітям.

Щоб малечі було краще сприймати й розуміти текст книжки, постаралась молода **київська художниця та ілюстраторка Поліна Дорошенко**. Її

чудові малюнки роблять читання ще більш захопливим та цікавим. У своїх роботах Поліна прагне до поєднання різних технік виконання. У малюнках, найчастіше використовує акрил, ручку, декупаж та італійський олівець. Тому малюнки художниці ефектні, контрастні та яскраві.

П. Дорошенко – ілюстраторка понад 10-ти книжок. Як відомо, при виборі книги, більшість людей, а діти тим паче, перш за все звертають увагу на обкладинку. За словами художниці, обкладинка не вирішує долю книги, але вона точно має привертати увагу, вирізнятися серед інших книжок на полицях.

Одним із показових прикладів у цьому контексті є «Лісова пісня» Лесі Українки, яку Поліна ілюструвала у 2014 році для видавництва «Основи». Тут, і обкладинка, і малюнки мають грайливий, сучасний формат, адже цей твір входить до шкільної програми з літератури. І щоб українська класична поезія не сприймалась шаблонно, потрібен був свіжий погляд на класику, на думку П. Дорошенко. І це вдалося. Видання увійшло до переліку кращих книжок світу одного з найпрестижніших міжнародних каталогів «The White Ravens».

На честь Дня Незалежності України, 24 серпня 2023 року, компанія Google розмістила на своєму сайті ґуґл-дудл, автором якого є П. Дорошенко. На тематичній заставці зображено парад українців, які демонструють гордість і впевненість, рухаючись у майбутнє. Метою художниці було продемонструвати як різноманітність, так і єдність країни.

П. Дорошенко закінчила у Києві Національну академію образотворчого мистецтва й архітектури. Має досвід роботи у дизайн-студії Red Wooden Flag, українському видавництві

ілюстрованої художньої та фентезі літератури Nebo Booklab Publishing. Також займається дизайном листівок, пакувального паперу. Слід зазначити, що художниця постійна учасниця різних проєктів, лауреатка міжнародних виставок і фестивалів, на яких часто буває. Під час таких заходів відбуваються нові знайомства відкриваються нестандартні погляди на творчість і життя, що надихають художницю на щось нове і неповторне. Так. під час перебування на Болонському книжковому ярмарку, ще будучи студенткою, Поліна зрозуміла **«що бути книжковим ілюстратором — це не просто візуалізувати текст, а бути частиною величезного всесвіту»**, адже, **«щоб створити книгу, потрібно залучити понад десяток різних професій»**, а **«книжкова ілюстрація — це потужне медіа та здебільшого командна гра»**, – наголосила П. Дорошенко в одному з крайніх інтерв'ю.

Інформаційні джерела

<https://petrykivka.dp.ua/olena-harchenko/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Michael_Sampson

<https://www.youtube.com/watch?v=yfCUX237pOA>

(М. Семпсон про себе, професію письменника, читання власної книжки)

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%B0_%D0%94%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE

<https://www.barabooka.com.ua/polina-doroshenko/>

<https://skvot.io/uk/blog/interview-with-polina-doroshenko>